REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

KLASA: 041-01/19-02/44
URBROJ: 613-13-19-7

Požega, 2. prosinca 2019.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE ZA 2018.

S A D R Ž A J

		stranica
I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ŽUPANIJI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje i izvršenje proračuna	5
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	15
III.	REVIZIJA ZA 2018.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2018.	18
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Brodsko-posavske županije (dalje u tekstu: Županija) za 2018.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.
Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Županije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi, imovina, obveze i javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 31/19) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Županije za 2018. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.
Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Županije za 2018. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.
Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- Masa sredstava za plaće zaposlenika za 2018. veća je od dozvoljene. Prema propisima, dozvoljena masa sredstava za isplatu plaća iznosila je 7.034.291,00 kn, a isplaćena je u iznosu 9.756.616,00 kn.

- Iz sredstava proračunske zalihe financirane su aktivnosti pojedinih udruga te financijske pomoći građanima i kućanstvima u iznosu 791.587,00 kn vezane uz organiziranje manifestacija, sportskih aktivnosti, vatrogastvo, socijalne potrebe, koje su bile predvidive te ih je bilo moguće proračunom planirati. (točka 1. Nalaza)

Obveze Županije

Županija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2018. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ŽUPANIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 - ispravak, 16/07 - ispravak, 95/08 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 - ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Županija kao jedinica područne (regionalne) samouprave sa sjedištem u Slavonskom Brodu. Županija obuhvaća dva grada, te 26 općina s ukupno 158 575 stanovnika (prema popisu iz 2011.). Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Županija je razvrstana u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispod prosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 20. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst i 137/15 - ispravak i 123/17), županije u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: obrazovanje, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, provedbu dokumenata prostornog uređenja za područje županije izvan područja velikog grada te ostale poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Županije ustrojen je ured župana, ured za unutarnju reviziju (u kojem je koncem 2018. bila jedna unutarnja revizorica) te osam upravnih odjela (za proračun i financije, razvoj i europske integracije, gospodarstvo, poljoprivredu, komunalno gospodarstvo i zaštitu okoliša, obrazovanje, šport i kulturu, zdravstvo i socijalnu skrb te graditeljstvo i prostorno uređenje) i stručna služba za poslove Županijske skupštine i župana, čije je osnivanje i djelokrug uređeno Odlukom o ustrojstvu i djelokrugu županijskih upravnih tijela, u skladu sa Statutom.

Koncem 2018. Županija je imala 97 zaposlenika (od kojih 92 na neodređeno i pet na određeno vrijeme) i tri dužnosnika. Od toga je na projektima Europske unije radilo šest zaposlenika. Župan i dva zamjenika župana dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Također, koncem 2018. Županija ima dvije osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Županija ima pet proračunskih korisnika (Muzej, Spomen galerija, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, Zavod za prostorno uređenje i Centar za razvoj) čiji su rashodi za plaće i materijalni rashodi osigurani u proračunu. Također, u županijskom proračunu se iz decentraliziranih sredstava financiraju rashodi za 40 proračunskih korisnika Županije (23 osnovne škole, deset srednjih škola, dvije opće bolnice, dva doma zdravlja, Dom za starije i nemoćne osobe, Zavod za javno zdravstvo i Zavod za hitnu medicinu) te dva proračunska korisnika državnog proračuna (dva centra za socijalnu skrb). Ima jednog izvanproračunskog korisnika (Županijska uprava za ceste). Proračunski korisnici imaju 4 044 zaposlenika. U 2012. ustrojen je jedinstveni račun riznice, putem kojeg poslovanje obavlja Županija i 38 proračunskih korisnika (izuzete su opće bolnice, domovi zdravlja, Dom za starije i nemoćne osobe, zavodi te centri za socijalnu skrb).

Koncem 2018. Županija ima udjele u temeljnom kapitalu pet trgovačkih društava. Vlasničke udjele u iznosu 298.771,00 kn ima u četiri trgovačka društva (za novinsku i izdavačku djelatnost u iznosu 270.671,00 kn ili 25,0 % udjela, regionalnom centru za gospodarenje otpadom u iznosu 20.000,00 kn ili 51,0 %, regionalnom centru za biotehnološka istraživanja i razvoj u iznosu 6.500,00 kn ili 31,7 % i trgovačkom društvu za razvoj širokopojasne infrastrukture u iznosu 1.600,00 kn ili 8,0 %) i 100,0 % udjela u županijskoj razvojnoj agenciji u iznosu 40.836,00 kn. Županija je u svibnju 2018. osnovala javnu ustanovu Centar za razvoj te je županijska razvojna agencija, odlukom osnivača od srpnja 2018. u likvidaciji.

Županijska skupština ima 42 člana. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2018. i u vrijeme obavljanja revizije je župan Danijel Marušić.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, odluka o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna te odluka o preraspodjeli sredstava doneseni su u skladu s propisima. Proračunom i Odlukom o izvršavanju proračuna iz prosinca 2017., prihodi i primici planirani su u iznosu 744.878.029,00 kn, rashodi u iznosu 728.632.085,00 kn te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 16.245.944,00 kn. Izmjenama proračuna iz prosinca 2018., prihodi i primici su planirani u iznosu 745.223.672,00 kn (za 345.643,00 kn više), rashodi i izdaci u iznosu 733.244.848,00 kn (za 4.612.763,00 kn ili 0,6 % više), te je planirano pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu 11.978.824,00 kn.

Odlukom o preraspodjeli sredstava iz prosinca 2018., preraspodijeljena su sredstava između pojedinih stavki rashoda ili između pojedinih programa, projekata i aktivnosti (uvećanje i umanjenje) u iznosu 1.894.645,00 kn ili 0,3 % od ukupno planiranih rashoda i izdataka u proračunu za 2018. Vrijednosno najznačajnije smanjenje se odnosi na ostale naknade građanima i kućanstvima (javne potrebe u obrazovanju, športu i kulturi) za 1.000.000,00 kn ili 4,2 %, a povećanje za 806.000,00 kn ili 8,5 % za dodatna ulaganja na građevinskim objektima (za sustav navodnjavanja Orubica). Županijska skupština izvještava se o preraspodjelama sredstava u okviru Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

Prema podacima iz Godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2018., ukupno su ostvareni prihodi i primici u iznosu 693.998.228,00 kn, što je za 51.225.444,00 kn ili 6,9 % manje od planiranih, rashodi i izdaci u iznosu 684.958.922,00 kn, što je za 48.285.926,00 kn ili 6,6 % manje od planiranih te višak prihoda i primitaka u iznosu 9.039.306,00 kn.

Proračun, izmjene i dopune proračuna te Izvještaj o izvršenju proračuna sadrže prihode i primitka te rashode i izdatke Županije i njezinih proračunskih korisnika.

Uz proračun donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2019. i 2020. te Plan razvojnih programa. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2019. u iznosu 729.246.161,00 kn, a za 2020. u iznosu 730.013.761,00 kn, dok su za Županiju bez proračunskih korisnika za 2019. i 2020. planirani prihodi i rashodi u iznosu 129.146.982,00 kn. Također, uz proračun su doneseni programi za financiranje javnih potreba iz različitih područja (školstvo, sport i tehnička kultura, kultura, zdravstvo i socijalna skrb), koji su usklađeni s planiranim sredstvima u proračunu.

Županija je donijela plan razvojnih programa u kojem su iskazani rashodi za investicije, kapitalne pomoći i donacije planirane od 2018. do 2020. po programima, godinama u kojima će rashodi za programe teretiti proračune te izvorima financiranja. Vrijednosno značajnija sredstva u 2018. planirano je utrošiti za energetsku obnovu škola u iznosu 30.395.055,00 kn, ulaganja na zdravstvenim ustanovama (bolnice) za obnovu objekata u iznosu 5.003.053,00 kn te u sustav navodnjavanja Orubica u iznosu 3.000.000,00 kn. Tijekom 2018. ostvareni su rashodi za energetsku obnovu zgrada škola u iznosu 14.529.308,00 kn, ulaganja u sustav navodnjavanja Orubica u iznosu 3.789.504,00 kn i obnovu objekata na zdravstvenim ustanovama (bolnice) u iznosu 3.033.635,00 kn.

Donesena je Županijska razvojna strategija Brodsko-posavske županije do 2020., kojom su utvrđeni vizija, ciljevi razvoja, prioriteti i mjere, a odnose se na razvoj ljudskih potencijala i unaprjeđenje kvalitete života, jačanje i povećanje konkurentnosti gospodarstva i učinkovitosti resursa te razvoj komunalne i prometne infrastrukture uz održivi razvoj i zaštitu bioraznolikosti.

Financijski izvještaji

Županija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku i objavljeni na mrežnoj stranici Županije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Županija financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu 166.913.734,00 kn, što je za 4.768.733,00 kn ili 2,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	27.744.790,00	62.571.175,00	225,5
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	125.326.819,00	95.159.384,00	75,9
3.	Prihodi od imovine	4.023.407,00	4.043.438,00	100,5
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	2.637.132,00	1.921.711,00	72,9
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	486.178,00	464.490,00	95,5
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	168.404,00	171.392,00	101,8
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	534.577,00	714.201,00	133,6
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	1.223.694,00	1.867.943,00	152,6
Ukupno		162.145.001,00	166.913.734,00	102,9

Najznačajniji udjel imaju prihodi od pomoći u iznosu 95.159.384,00 kn ili 57,0 %, a značajan udjel imaju prihodi od poreza u iznosu 62.571.175,00 kn ili 37,5 %. Svi drugi prihodi i primici (prihodi od imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija, kazne, upravne mjere i ostali prihodi, prihodi od prodaje nefinancijske imovine i primici od financijske imovine i zaduživanja) iznose 9.183.175,00 kn i imaju udjel 5,5 % u ukupnim prihodima i primicima.

U odnosu na prethodnu godinu, zbog izmjena propisa koji uređuju financiranje lokalne i područne (regionalne) samouprave, znatno više ostvareni su prihodi od poreza za 34.826.385,00 kn ili 125,5 % te smanjeni prihodi od pomoći za 30.167.435,00 kn ili 24,1 %. Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda od pomoći odnosi se na tekuće pomoći iz drugih proračuna za 37.284.440,00 kn, jer su u 2017. u okviru pomoći iskazane pomoći iz Državnog proračuna ostvarene za podmirenje dijela dospjelih obveza bolničkih zdravstvenih ustanova kojima je osnivač Županija u iznosu 29.032.048,00 kn.

Prihodi i primici koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 108.350.983,00 kn i čine 64,9 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Odnose se na dodatni udjel poreza na dohodak i pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (školstvo, zdravstvo i socijalna skrb), tekuće i kapitalne pomoći, prihode od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, lovozakupnine, naknade od koncesija, naknade za korištenje čeličnog plinovoda, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada te od povrata depozita i prodaje dionica.

U ostvarenim prihodima od poreza u iznosu 62.571.175,00 kn sadržan je porez na dohodak u iznosu 57.890.304,00 kn (od čega se na porez na dohodak odnosi 29.516.834,00 kn, sredstva fiskalnog izravnanja 20.964.198,00 kn i ustupljeni dio za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalnu skrb i zdravstvo 7.409.272,00 kn) te županijski porezi u iznosu 4.680.871,00 kn (porez na cestovna motorna vozila u iznosu 4.513.012,00 kn, porez na automate za zabavne igre u iznosu 118.200,00 kn i porez na nasljedstva i darove u iznosu 49.659,00 kn). Razrez i naplatu županijskih poreza obavlja Porezna uprava osim poreza na cestovna motorna vozila.

Naplatu poreza na cestovna motorna vozila od 1. siječnja 2017. obavljaju pravne osobe u čijem sastavu posluju stanice za tehnički pregled vozila, pri registraciji odnosno ovjeri produženja važenja prometne dozvole cestovnog motornog vozila.

Prihodi za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstva i socijalne skrbi ostvareni su u iznosu 65.923.491,00 kn. Od toga se na pomoći izravnanja odnosi 58.514.219,00 kn, a na dodatni udjel u porezu na dohodak 7.409.272,00 kn. Primljena sredstva doznačena su osnovnim školama u iznosu 24.477.712,00 kn, srednjim školama u iznosu 15.297.078,00 kn, zdravstvenim ustanovama u iznosu 16.265.318,00 kn, domu za stare i nemoćne u iznosu 6.445.732,00 kn te centrima za socijalnu skrb u iznosu 3.437.651,00 kn. Odluke o kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog i srednjeg školstva, zdravstvenih ustanova, centara za socijalnu skrb te doma za starije i nemoćne osobe donijela je županijska skupština u veljači 2018. U prosincu 2018. donesene su izmjene odluka o kriterijima i mjerilima za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva te zdravstvenih ustanova. Sredstva su korisnicima doznačena u skladu s odlukama i na temelju zahtjeva korisnika s priloženim preslikama računa. Županija je izvijestila nadležna ministarstva o utrošku sredstava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 95.159.384,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu 64.494.643,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu 30.664.741,00 kn. Vrijednosno značajnije pomoći ostvarene su iz državnog proračuna za pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu 58.514.219,00 kn, sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 15.650.486,00 kn, energetsku obnovu zgrada škola u iznosu 11.855.663,00 kn (na temelju prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu 10.238.473,00 kn i ministarstava 1.617.190,00 kn), provođenje projekata u školama u iznosu 3.993.320,00 kn (Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva, S osmijehom u školu - pomoćnici u nastavi, Školska shema, Eureka - Rad s darovitom djecom i Medni dan) te projekta prekogranične suradnje JENTRAP (Zajednički doprinos transnacionalnoj spremnosti za izvanredne situacije u slivu rijeke Save) u iznosu 1.907.080,00 kn na temelju prijenosa sredstava iz Europske unije. U 2018. Županija je ostvarila 16.206.521,00 kn predujmova za provedbu projekata iz sredstava Europske unije, a priznati su prihodi od pomoći na temelju prijenosa sredstava Europske unije u iznosu 16.138.873,00 kn, te obveze za predujmove iznose 67.648,00 kn. Koncem 2018. nema iskazanih potraživanja za dane predujmove za provedbu projekata Europske unije.

Prihodi od imovine u iznosu 4.043.438,00 kn ostvareni su od nefinancijske imovine u iznosu 3.869.207,00 kn, financijske imovine u iznosu 172.887,00 kn (od čega su kamate na depozite po viđenju 167.327,00 kn) i kamata na dane zajmove u iznosu 1.344,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od nefinancijske imovine odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.233.562,00 kn, naknada za nezakonito izgrađene građevine u iznosu 743.225,00 kn, lovozakupnina u iznosu 621.986,00 kn, naknada za koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe u iznosu 516.060,00 kn i za korištenje čeličnog plinovoda u iznosu 100.000,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu 1.921.711,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na prihode od županijskih upravnih pristojbi u iznosu 988.232,00 kn (od toga pristojbe za izdavanje lokacijske dozvole iznose 803.492,00 kn) i državnih upravnih pristojbi (biljezi) u iznosu 933.474,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 714.201,00 kn ostvareni su od prodaje poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu 1.867.943,00 kn, a odnose se na primljene povrate danih zajmova u iznosu 1.747.373,00 kn i primitke od prodaje dionica trgovačkog društva za vodno gospodarsku djelatnost u iznosu 120.570,00 kn. Primljeni povrati danih zajmova odnose se na povrat neiskorištenog depozita od županijske razvojne agencije u iznosu 1.175.500,00 kn iz Programa jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2014., povrata depozita od poslovnih banaka za kreditiranje poljoprivrede, poduzetništva, žena i mladih u iznosu 550.873,00 kn (od čega je značajniji povrat depozitnih sredstava iz Programa kreditiranja razvitka poljoprivrede udruženim sredstvima Ministarstva poljoprivrede za 2001., 2002. i 2003. u iznosu 465.641,00 kn) i stambeni zajam iz prethodnih godina koji je otpisan zbog smrti dužnika u iznosu 21.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2018., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 155.805.565,00 kn, što je za 14.261.954,00 kn ili 8,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2017.	Ostvareno za 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	13.232.156,00	13.699.648,00	103,5
2.	Materijalni rashodi	12.033.409,00	12.450.442,00	103,5
3.	Financijski rashodi	274.329,00	236.370,00	86,2
4.	Subvencije	4.439.671,00	2.934.065,00	66,1
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	108.964.475,00	73.047.013,00	67,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	15.736.628,00	16.877.275,00	107,2
7.	Ostali rashodi	9.322.896,00	11.017.584,00	118,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.063.033,00	25.517.168,00	420,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	922,00	26.000,00	2 820,0
Ukupno		170.067.519,00	155.805.565,00	91,6
Višak prihoda i primitaka		0,00	11.108.169,00	-
Manjak prihoda i primitaka		7.922.518,00	0,00	-

Najznačajniji udjel imaju pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 73.047.013,00 kn ili 46,9 %, a značajan udjel imaju rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 25.517.168,00 kn ili 16,4 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 16.877.275,00 kn ili 10,8 %, rashodi za zaposlene u iznosu 13.699.648,00 kn ili 8,8 %, materijalni rashodi u iznosu 12.450.442,00 kn ili 8,0 % te ostali rashodi u iznosu 11.017.584,00 kn ili 7,1 % ukupnih rashoda i izdataka. Svi drugi rashodi i izdaci (financijski rashodi, subvencije i izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova) iznose 3.196.435,00 kn i imaju udjel 2,0 % u ukupnim rashodima i izdacima.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 19.454.135,00 kn ili 320,9 %, jer su u 2018. izvršena ulaganja u energetsku obnovu zgrada osnovnih škola i srednje škole u iznosu 14.529.308,00 kn, sustav navodnjavanja u Orubici u iznosu 3.789.504,00 kn te energetsku obnovu zgrada zdravstvenih ustanova u iznosu 3.033.635,00 kn. Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su manje za 35.917.462,00 kn ili 33,0 %, jer su koncem 2017. iz državnog proračuna Županiji doznačena sredstva u iznosu 29.032.048,00 kn za podmirenje obveza zdravstvenih ustanova, koja su doznačena zdravstvenim ustanovama.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 13.699.648,00 kn. Odnose se na bruto plaće u iznosu 11.158.363,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.919.264,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 622.021,00 kn (nagrade, naknade i darove u naravi te druge rashode za zaposlene).

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 12.450.442,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu 6.975.189,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu 2.326.869,00 kn (reprezentacija 735.285,00 kn, naknade članovima predstavničkih tijela i izvršnih tijela te povjerenstvima 734.764,00 kn, ostali rashodi 605.965,00 kn, članarine 102.948,00 kn, premije osiguranja 101.164,00 kn te pristojbe i naknade 46.743,00 kn), rashode za materijal i energiju u iznosu 1.898.630,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 1.156.362,00 kn te naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu 93.392,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.138.466,00 kn (od čega značajniji rashodi za konzultantske usluge i usluge savjetovanja za provedbu Projekta razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u iznosu 377.642,00 kn, mentorstvo učenicima za školska natjecanja u iznosu 332.998,00 kn, izradu Županijske razvojne strategije u iznosu 308.875,00 kn, planiranje i trasiranje biciklističkih ruta, edukacije, doradu mrežne stranice Županije i drugo u okviru projekta Slavonia Bike u iznosu 262.863,00 kn, zaštitu na radu i poslove civilne zaštite u iznosu 244.800,00 kn, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 182.527,00 kn, edukacije građana u zdravstvu u iznosu 168.828,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 116.915,00 kn te rashodi za financiranje troškova korištenja Predstavničkog ureda u Bruxsellesu na temelju zaključenog ugovora o suradnji i zajedničkom korištenju iz prosinca 2014. u iznosu 66.000,00 kn), ostale usluge u iznosu 1.690.543,00 kn (od čega značajniji rashodi za grafičke i tiskarske usluge u iznosu 640.010,00 kn, naknade Poreznoj upravi za obavljanje poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak u iznosu 530.762,00 kn i rashodi za izradu smeđe signalizacije u okviru projekta Slavonia Bike u iznosu 101.500,00 kn) te usluge promidžbe i informiranja u iznosu 939.559,00 kn (od čega značajniji rashodi za tisak u iznosu 481.013,00 kn i elektronske medije u iznosu 409.596,00 kn).

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu 2.934.065,00 kn, a odnose se na subvencije obrtnicima u iznosu 1.243.411,00 kn, trgovačkom društvu u vlasništvu Županije (županijska razvojna agencija) za troškove redovne djelatnosti u iznosu 1.098.000,00 kn, pružateljima medijskih usluga na području Županije u iznosu 413.000,00 kn te poljoprivrednicima u iznosu 179.654,00 kn. Doznačena sredstva trgovačkom društvu u vlasništvu Županije u iznosu 1.098.000,00 kn evidentirana su u okviru osnovnog računa subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora, a udjel navedenog društva vodi se kao udjel u glavnici trgovačkog društva u javnom sektoru. Za razdoblje siječanj-lipanj 2018. navedeno društvo je mjesečno uz zahtjev za isplatu sredstava, podnosilo Županiji i izvješće o utrošenim sredstvima za prethodni mjesec s priloženom dokumentacijom (računi i bankovni izvadci). U srpnju 2018. pokrenut je postupak likvidacije navedenog društva, na temelju odluke županijske skupštine.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu 73.047.013,00 kn. Odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Županije za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 62.761.593,00 kn, pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 4.200.179,00 kn, prijenose između proračunskih korisnika istog proračuna u iznosu 3.445.154,00 kn te pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu 2.640.087,00 kn.

Prijenosi proračunskim korisnicima Županije za financiranje redovne djelatnosti odnose se na prijenose osnovnom i srednjem školstvu, zdravstvenim ustanovama, Domu za starije i nemoćne osobe, Spomen galeriji, Javnoj ustanovi za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, Zavodu za prostorno uređenje i Centru za razvoj za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 45.051.422,00 kn te nabavu nefinancijske imovine u iznosu 17.710.171,00 kn.

Rashodi za pomoći unutar općeg proračuna odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 2.111.578,00 kn (od čega značajnije pomoći općinama u iznosu 1.990.000,00 kn za sufinanciranje šteta na sanaciji, rekonstrukciji i izgradnji cesta i pješačkih staza) i tekuće pomoći u iznosu 2.088.601,00 kn (od čega značajnije pomoći državnom proračunu za povrat neiskorištenih sredstava za provedbu Programa jamstvenog fonda za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji za 2014. u iznosu 1.175.500,00 kn i povrat depozitnih sredstava iz Programa kreditiranja razvitka poljoprivrede udruženim sredstvima Ministarstva poljoprivrede za 2001., 2002. i 2003. u iznosu 465.641,00 kn). Županija je u 2018. doznačila općinama (13 općina) sredstva za sanaciju, rekonstrukciju i izgradnju cesta i pješačkih staza zbog otklanjanja šteta nastalih uslijed poplava i odrona. Sredstva su doznačena na temelju zaključenih sporazuma o sufinanciranju, bez objave javnog poziva jer se radilo o hitnim intervencijama. Župan je u siječnju 2018. donio Mjerila i kriterije za dodjelu sredstava pomoći iz proračuna Brodsko-posavske županije iz područja komunalnog gospodarstva i zaštite okoliša za 2018. (komunalne infrastrukture, prometa, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije te deratizaciju), a predviđena je raspodjela sredstava po javnom pozivu. Tijekom 2018. Državnom hidrometeorološkom zavodu doznačena su sredstva u iznosu 170.000,00 kn za provedbu obrane od tuče, što je evidentirano u okviru osnovnog računa tekuće pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna i osnovnog računa obveze za pomoć izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna. Koncem 2018. nema iskazanih obveza prema DHMZ-u za provedbu obrane od tuče. Obračunana osnovica za obvezu uplate sredstava za 2018. iznosi 28.454.450,00 kn, a Županija je uplatila 0,6 % od utvrđene osnovice.

Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna odnose se na tekuće prijenose sredstava iz Europske unije osnovnim i srednjim školama za provedbu projekta S osmijehom u školu 3 u iznosu 2.181.075,00 kn, projekta Osiguranje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva u iznosu 1.130.501,00 kn i projekta Eureka - Rad s darovitom djecom u iznosu 133.578,00 kn.

Rashodi za pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna odnose se na tekuće pomoći u iznosu 2.290.087,00 kn (od čega značajnije za redovnu djelatnost centara za socijalnu skrb u iznosu 1.680.120,00 kn) i kapitalne pomoći u iznosu 350.000,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima ostvarene su u iznosu 16.877.275,00 kn, a odnose se na sufinanciranje troškova prijevoza učenika srednjih škola u iznosu 14.164.315,00 kn, naknade za troškove ogrjeva korisnicima socijalne pomoći koje Županija doznačava jedinicama lokalne samouprave u iznosu 1.757.500,00 kn, stipendije i školarine u iznosu 847.600,00 kn te druge naknade u iznosu 107.860,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu 11.017.584,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu 9.983.169,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 1.034.415,00 kn (od čega značajnije donacije lovačkim udrugama za unos pernate divljači i zeca, osiguranje lovišta, uređenje objekata i drugo u iznosu 496.063,00 kn i vjerskim zajednicama za uređenje sakralnih objekata u iznosu 164.000,00 kn). Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na donacije sportskim društvima u iznosu 3.432.634,00 kn, udrugama (financijska pomoć, sudjelovanje na sajmovima i natjecanjima, skrb o umirovljenicima i drugo) u iznosu 1.589.301,00 kn, trgovačkim društvima u suvlasništvu Županije u iznosu 1.164.046,00 kn (trgovačko društvo za biotehnološko istraživanje i razvoj 671.857,00 kn i trgovačko društvo za gospodarenje otpadom 492.189,00 kn), Vatrogasnoj zajednici u iznosu 752.400,00 kn, političkim strankama u iznosu 700.000,00 kn u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), građanima i kućanstvima (financijska pomoć, dobrovoljno darivanje krvi, nagrade za županijska priznanja i drugo) u iznosu 534.780,00 kn, Turističkoj zajednici u iznosu 520.000,00 kn te za skrb o braniteljima u iznosu 448.462,00 kn. Doznačena sredstva trgovačkim društvima u suvlasništvu Županije u iznosu 1.164.046,00 kn evidentirana su u okviru osnovnog računa ostale tekuće donacije, a udjeli navedenih društava vode se kao udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru. Navedena društva su mjesečno dostavljala zahtjeve za doznaku sredstava te specifikacije računa za plaćanje za prethodni mjesec s priloženom dokumentacijom (računi, putni nalozi, ugovori i drugo).

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 25.517.168,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 18.441.390,00 kn (od čega značajniji na energetsku obnovu zgrada škola u iznosu 14.529.308,00 kn i energetsku obnovu zgrada zdravstvenih ustanova u iznosu 3.033.635,00 kn) te rashodi za nabavu građevinskih objekata u iznosu 4.492.782,00 kn (od čega značajniji na ulaganje u sustav navodnjavanja u Orubici u iznosu 3.789.504,00 kn).

Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 11.108.169,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 11.973.824,00 kn (od čega korigirani manjak iz 2017. iznosi 7.936.262,00 kn, a manjak iz prethodnih godina 4.037.562,00 kn), koji je pokriven viškom prihoda i primitaka tekuće godine, te manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 865.655,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2018., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 64.196.325,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2018.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2018.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2018.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	27.187.821,00	32.452.566,00	119,4
1.1.	Građevinski objekti	26.117.405,00	25.702.574,00	98,4
1.2.	Postrojenja i oprema	898.542,00	2.584.889,00	287,7
1.3.	Prijevozna sredstva	63.097,00	260.166,00	412,3
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00	3.789.504,00	-
1.5.	Druga nefinancijska imovina	108.777,00	115.433,00	106,1
2.	Financijska imovina	17.112.872,00	31.743.759,00	185,5
2.1.	Novčana sredstva	3.803.330,00	22.433.523,00	589,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	5.242.375,00	3.786.305,00	72,2
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	2.508.913,00	2.471.866,00	98,5
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	339.607,00	339.607,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.786.900,00	1.714.179,00	45,3
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	362.111,00	0,00	-
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.069.636,00	998.279,00	93,3
Ukupno imovina		44.300.693,00	64.196.325,00	144,9
3.	Obveze	18.066.841,00	25.794.169,00	142,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	15.501.975,00	17.470.466,00	112,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	2.521.944,00	8.299.646,00	329,1
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	42.922,00	24.057,00	56,0
4.	Vlastiti izvori	26.233.852,00	38.402.156,00	146,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		44.300.693,00	64.196.325,00	144,9
Izvanbilančni zapisi		5.544.751,00	45.420.939,00	819,2

Vrijednost nefinancijske imovine je u odnosu na prethodnu godinu veća za 5.264.745,00 kn ili 19,4 % zbog ulaganja u sustav navodnjavanja Orubica u vrijednosti 3.789.504,00 kn i nabavu opreme za zaštitu i spašavanje od poplava u vrijednosti 1.382.375,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti 25.702.574,00 kn koji čine 79,2 % ukupne vrijednosti nefinancijske imovine. Odnose se na dvije poslovne zgrade u vlasništvu Županije u iznosu 22.043.546,00 kn, plinovod u iznosu 3.326.249,00 kn i druge građevinske objekte u iznosu 332.779,00 kn (parkiralište, promatračnice i vidikovci).

Vrijednost nefinancijske imovine u pripremi odnosi se na ulaganja u sustav navodnjavanja Orubica u iznosu 3.789.504,00 kn.

Znatno povećanje financijske imovine odnosi se na povećanje novčanih sredstava, koja su u odnosu na stanje početkom godine veća za 18.630.193,00 kn ili 489,8 %.

U okviru novčanih sredstava sadržana su sredstva pomoći za decentralizirane funkcije u iznosu 15.513.884,00 kn (od čega je 15.146.458,00 kn doznačeno proračunskim korisnicima početkom 2019. za podmirenje obveza koje koncem 2018. nisu bile dospjele, a 367.426,00 kn vraćeno u Državni proračun u veljači 2019.) te vlastita sredstva proračunskih korisnika koji nisu u riznici Županije (Dom za starije i nemoćne osobe i Zavod za javno zdravstvo) u iznosu 1.265.241,00 kn.

Depoziti kod poslovnih banaka koncem 2018. iznose 2.289.593,00 kn, a odnose se na depozite na temelju zaključenih ugovora o poslovnoj suradnji na realizaciji programa kreditiranja kao depoziti po kreditima za financiranje poljoprivrede i poduzetnika.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici početkom i koncem 2018. iskazana je u iznosu 339.607,00 kn, a odnosi se na vrijednost udjela u temeljnom kapitalu pet trgovačkih društava u vlasništvu ili suvlasništvu Županije.

Ukupna potraživanja iskazana su u iznosu 5.682.757,00 kn, a odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu 2.471.866,00 kn, prihode poslovanja u iznosu 1.714.179,00 kn te druga potraživanja u iznosu 1.496.712,00 kn (vlastiti prihodi proračunskih korisnika u iznosu 1.314.218,00 kn te za režije i naknade bolovanja u iznosu 182.494,00 kn). U odnosu na prethodnu godinu, manja su za 2.208.961,00 kn ili 28,0 %. Značajnije smanjenje odnosi se na evidentiranje ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu 2.006.128,00 kn. Vrijednosno značajnija su potraživanja za naplatu iz jamstava po poljoprivrednim kreditima iz ranijih godina (regresni zahtjevi) u iznosu 1.893.684,00 kn, vlastite prihode proračunskih korisnika koji nisu u županijskoj riznici u iznosu 1.314.218,00 kn, županijske poreze u iznosu 937.067,00 kn (porez na cestovna motorna vozila do početka 2017.), glavnicu i kamate za kredite iz programa Žene i mladi u iznosu 649.012,00 kn te 25,0 % vrijednosti potraživanja od trgovačkih društava u stečaju i likvidaciji u iznosu 475.480,00 kn (za kupovinu dionica trgovačkog društva te troškove i kamate po sudskom postupku). Koncem 2018. dospjela potraživanja iskazana su u iznosu 3.914.053,00 kn ili 68,9 % ukupnih potraživanja. Do sredine rujna 2019. naplaćeno je 1.703.406,00 kn ili 30,0 % ukupnih neotpisanih potraživanja.

Koncem 2018. obavljen je ispravak potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.644.017,00 kn i za prodanu nefinancijsku imovinu u iznosu 362.111,00 kn (robne zalihe). Vrijednost potraživanja ispravljena je po stopi od 100,0 % za potraživanja iznad tri godine u iznosu 579.689,00 kn, a po stopi od 75,0 % od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni i likvidacijski postupak u iznosu 1.426.439,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda iznose 998.279,00 kn, a odnose se na kontinuirane rashode budućih razdoblja za plaće zaposlenika za mjesec prosinac 2018., a isplaćena je u siječnju 2019.

Obveze su koncem 2018. iskazane u iznosu 25.794.169,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 8.625.362,00 kn ili 33,4 % ukupno iskazanih obveza. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 7.727.328,00 kn ili 42,8 %, zbog povećanja obveza za nabavu nefinancijske imovine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 17.470.466,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 8.299.646,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 24.057,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze za rashode poslovanja odnose se na ostale tekuće obveze u iznosu 13.549.992,00 kn (značajnije na nedospjele obveze prema proračunskim korisnicima za vlastite i ostale prihode proračunskih korisnika koji su uplaćeni u županijsku riznicu, a nisu utrošeni do konca 2018. u iznosu 11.618.343,00 kn).

Vrijednosno značajnije obveze za nabavu nefinancijske imovine odnose se na obveze za dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 5.108.657,00 kn (značajnije za energetsku obnovu zgrada škola 3.796.694,00 kn i zdravstvenih ustanova 700.079,00 kn). Do sredine rujna 2019. podmirene su obveze u iznosu 24.673.083,00 kn ili 95,7 % ukupnih obveza iskazanih koncem 2018. Županija je u prosincu 2017. izradila Terminski plan otplate kumuliranog duga u iznosu 3.456.000,00 kn po Programu kreditiranja razvitka poljoprivrede na koji je dobivena suglasnost Ministarstva poljoprivrede. Utvrđena dinamika otplate sredstava je s početkom od dvije godine, a početak otplate je u 2020. u tromjesečnim obrocima do konca 2026. U veljači 2018. u Državni proračun uplaćen je dio sredstava u iznosu 465.641,00 kn te obveze koncem 2018. iznose 2.990.359,00 kn, koje su evidentirane u poslovnim knjigama za 2019. u okviru dugoročnih obveza za zajmove iz Državnog proračuna.

Izvanbilančni zapisi iskazani su u iznosu 45.420.939,00 kn, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 39.876.188,00 kn ili 719,2 %, zbog evidentiranja primljenih i danih instrumenata osiguranja plaćanja te potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova. Odnose se na primljene instrumente osiguranja plaćanja u iznosu 20.468.893,00 kn, dane instrumente osiguranja plaćanja u iznosu 19.205.000,00 kn, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u iznosu 3.060.453,00 kn i na dano jamstvo zdravstvenoj ustanovi u 2012. u iznosu 2.686.593,00 kn.

Javna nabava

Županija je za 2018. donijela plan nabave te dvije izmjene i dopune plana nabave. Posljednjim izmjenama planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 128.755.921,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave, izmjene i dopune plana te Registar ugovora o javnoj nabavi objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema statističkom izvješću o javnoj nabavi, u 2018. provedeno je 24 otvorena postupka javne nabave i dva pregovaračka postupka bez prethodne objave. Po provedenim otvorenim postupcima javne nabave za izvođenje radova ukupno je zaključeno jedanaest ugovora u vrijednosti 21.746.454,00 kn, isporuku robe deset ugovora i dva okvirna sporazuma u vrijednosti 4.689.818,00 kn te za pružanje usluga jedan okvirni sporazum u vrijednosti 467.159,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Po provedenim pregovaračkim postupcima bez prethodne objave za isporuku robe zaključen je ugovor u vrijednosti 247.990,00 kn i za pružanje usluga ugovor u vrijednosti 228.921,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosila je ukupno 9.958.059,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Nabavljene su usluge u vrijednosti 6.370.874,00 kn, radovi u vrijednosti 2.130.244,00 kn i robe u vrijednosti 1.456.941,00 kn. Do značajnijeg odstupanja između plana nabave i vrijednosti provedene nabave došlo je jer su podaci o pojedinim zaključenim ugovorima za koje su provedeni postupci javne i jednostavne nabave u 2018. ažurirani tijekom 2019. Isto tako, pojedini postupci nabave nisu okončani do konca 2018. te su ugovori zaključeni početkom 2019. Županija je u veljači 2017. donijela Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim je propisan način nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn. Pravilnik je objavljen na mrežnim stranicama Županije.

III. REVIZIJA ZA 2018.

Postupci revizije provedeni su od 15. travnja do 2. prosinca 2019.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:
- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi poslovanja Županije.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. - 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18)
4. Okružnice o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja, proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz travnja, srpnja i listopada 2018., te siječnja 2019.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu, članak 56.
2. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. (Narodne novine 124/17 i 108/18)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 7. (Narodne novine 139/10 i 19/14)
6. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
8. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
9. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 44. (Narodne novine 39/13 i 48/15)
10. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18)

11. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13 i 65/17)
12. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
13. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, članak 14. (Narodne novine 28/10)
14. Zakon o sustavu obrane od tuče, članak 13. (Narodne novine 53/01 i 55/07-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
15. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11 i 4/18)
16. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16)
17. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17 i 106/18)
18. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14 i 70/17)
19. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, članak 6. (Narodne novine 26/15)
20. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
21. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
22. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (veljača 2017.)
23. Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načina isplate dodatka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Županije (svibanj 2016.)
24. Uredba o načinu izračuna pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2018. (Narodne novine 7/18).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Županije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Županije. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Županije. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2018.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2018. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na rashode i izdatke.

1. Rashodi i izdaci

1.1. Rashodi i izdaci za 2018. ostvareni su u iznosu 155.805.565,00 kn, a vrijednosno značajniji su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 73.047.013,00 kn ili 46,9 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 25.517.168,00 kn ili 16,4 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 16.877.275,00 kn ili 10,8 %, rashodi za zaposlene u iznosu 13.699.648,00 kn ili 8,8 %, materijalni rashodi u iznosu 12.450.442,00 kn ili 8,0 % te ostali rashodi u iznosu 11.017.584,00 kn ili 7,1 % ukupnih rashoda i izdataka. Nepravilnost i propusti su utvrđeni kod rashoda za zaposlene i ostalih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 13.699.648,00 kn, a odnose se na bruto plaće u iznosu 11.158.363,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 1.919.264,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 622.021,00 kn.

Dozvoljena masa sredstava za isplatu plaća u 2018. iznosila je 7.034.291,00 kn, što je 20,0 % od osnovice u iznosu 35.171.456,00 kn, a isplaćeno je 9.756.616,00 kn, što je 27,7 % od utvrđene osnovice. Isplaćena masa sredstava za plaće veća je od dozvoljene za 2.722.325,00 kn. Prema odredbi članka 14. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, masa sredstava za plaće zaposlenih u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smije iznositi više od 20,0 % prihoda poslovanja jedinice ostvarenih u prethodnoj godini, umanjenih za prihode od domaćih i stranih pomoći i donacija, osim pomoći za preuzete državne službenike na temelju posebnog zakona, iz posebnih ugovora (sufinanciranje građana za mjesnu samoupravu), te ostvarene s osnove dodatnog udjela u porezu na dohodak i pomoći izravnanja za financiranje decentraliziranih funkcija.

Državni ured za reviziju nalaže kod obračuna i isplate plaće zaposlenicima, u dijelu koji se odnosi na masu sredstava za plaće, postupati u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

U okviru ostalih rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za novčane nagrade zaposlenicima u iznosu 192.000,00 kn. Isplaćene su u iznosu 2.000,00 kn po zaposleniku, odnosno do visine neoporezivog iznosa, u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak. Župan je u prosincu 2018. donio Odluku o isplati dodataka na osnovnu plaću službenika i namještenika u Brodsko-posavskoj županiji, kojom je utvrđeno da se odobrava isplata dodataka na plaću službenicima i namještenicima u upravnim tijelima Županije u neto iznosu 2.000,00 kn.

Pravilnikom o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načina isplate dodatka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Županije iz svibnja 2016. utvrđeni su kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata na radu i način isplate dodataka za uspješnost na radu službenika i namještenika u upravnim odjelima Županije. Navedenim Pravilnikom nisu regulirane isplate novčanih nagrada zaposlenicima, za koje je potrebno utvrditi kriterije i mjerila za njihovu isplatu čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti dopune Pravilnika o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načina isplate dodatka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Županije kojim će se regulirati isplate novčanih nagrada zaposlenicima, te utvrditi kriterije i mjerila za njihovu isplatu.

- Ostali rashodi

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu 11.017.584,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu 9.983.169,00 kn (od čega značajnije donacije sportskim društvima u iznosu 3.432.634,00 kn, udrugama u iznosu 1.589.301,00 kn, trgovačkim društvima u suvlasništvu Županije u iznosu 1.164.046,00 kn, Vatrogasnoj zajednici u iznosu 752.400,00 kn, političkim strankama u iznosu 700.000,00 kn, građanima i kućanstvima u iznosu 534.780,00 kn, Turističkoj zajednici u iznosu 520.000,00 kn te za skrb o braniteljima u iznosu 448.462,00 kn) i kapitalne donacije u iznosu 1.034.415,00 kn (od čega značajnije donacije lovačkim udrugama u iznosu 496.063,00 kn i vjerskim zajednicama u iznosu 164.000,00 kn).

Županija je pojedine programske aktivnosti u 2018. vezane uz organiziranje manifestacija, sportskih aktivnosti, vatrogastvo i socijalne potrebe financirala iz sredstava proračunske zalihe na temelju rješenja župana. Iz proračunske zalihe za 2018. isplaćene su i evidentirane donacije u iznosu 791.587,00 kn, od čega se na tekuće donacije odnosi 633.500,00 kn (građanima i kućanstvima 347.000,00 kn, raznim udrugama 154.000,00 kn, sportskim društvima 91.500,00 kn, ostale tekuće donacije 33.000,00 kn i vjerskim zajednicama 8.000,00 kn) te na kapitalne donacije odnosi 158.087,00 kn (građanima i kućanstvima 66.087,00 kn, vjerskim zajednicama 42.000,00 kn, raznim udrugama 26.000,00 kn, sportskim društvima 17.000,00 kn i ostale kapitalne donacije 7.000,00 kn). Prema odredbama članka 56. Zakona o proračunu, proračunska zaliha se koristi za nepredviđene namjene, za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti. Proračunska zaliha se koristi za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća, te za druge nepredviđene rashode tijekom godine.

S obzirom na navedeno, sredstva proračunske zalihe nisu trebala biti korištena za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga te financijske pomoći građanima i kućanstvima, nego su se mogle planirati i ostvariti putem javnih natječaja Županije za sufinanciranje programa, projekata i manifestacija koje provode udruge ili izravnom dodjelom sredstava bez provedbe natječaja kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga, kako je utvrđeno odredbama članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge.

Državni ured za reviziju nalaže proračunsku zalihu koristiti za propisane namjene, a rashode za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga i financijsku pomoć građanima i kućanstvima planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće i kapitalne donacije u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

1.2. *Županija je prihvatila naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da je osnovica za izračun mase plaća u 2019. znatno veća i iznosi 60.852.470,00 kn, što je za 25.681.014,00 kn više od utvrđene osnovice za izračun mase plaća u 2018. te će u 2019. isplaćena masa sredstava za plaće biti u okviru dozvoljene mase. Nadalje, navodi da će donijeti dopune Pravilnika o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata i načina isplate dodatka za uspješnost na radu u upravnim tijelima Županije kojim će se regulirati isplate novčanih sredstava zaposlenicima, te utvrditi kriterije i mjerila za njihovu isplatu. Vezano uz korištenje proračunske zalihe navodi da će planirana sredstva proračunske zalihe koristiti za propisane namjene što će utvrditi i odlukom o izvršavanju proračuna za 2020., a rashode za ostvarivanje programskih aktivnosti udruga i financijsku pomoć građanima i kućanstvima planirati i ostvarivati u okviru rashoda za tekuće i kapitalne donacije u skladu s odredbama Zakona o proračunu.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Županije za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2018. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalozima i preporukama.

U tablici u nastavku navode se nalog i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi i primici	2015.	U poslovnim knjigama evidentirati obveze prema Državnom proračunu u iznosu 3.456.000,00 kn za pripadajući dio sredstava od povrata kredita, udjel Ministarstva poljoprivrede, odobrenih po programima kreditiranja razvitka poljoprivrede i uplaćivati sredstva u Državni proračun te izraditi prijedlog terminskog plana povrata duga i dostaviti ga Ministarstvu poljoprivrede.	30.6.2017.	provedeno
2.	Rashodi i izdaci	2015.	Utvrditi kriterije i mjerila za dodjelu pomoći jedinicama lokalne samouprave iz županijskog proračuna.	-	provedeno

1.2. Županija je suglasna sa statusom naloga i preporuke.

Prema odredbi članka 21. stavka 5. Zakona o Državnom uredu za reviziju, na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku osam dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Kamenita vrata 8, 34 000 Požega.

OVLAŠTENE DRŽAVNE REVIZORICE:

Gordana Vrdoljak

Gordana Vrdoljak, dipl. oec.

Evica Matijević

Evica Matijević, dipl. oec.

M.P.

Izvješće je uručeno dana: 12.12.2019. godine

Primitak potvrđuje: D. Marušić

(pečat i potpis)